

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Narkotikasituationen i Danmark - delrapport 5

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Delrapport 5

Denne delrapport er sidste del af en serie af udgivelser fra Sundhedsstyrelsen, der tilsammen beskriver Narkotikasituationen i Danmark. Delrapporterne udgives løbende efterhånden som data og undersøgelsesresultater bliver tilgængelige.

Foreliggende delrapport omhandler sigtelser og overtrædelser af narkotikalovgivningen og færdselsloven, samt omfanget af beslag af illegale stoffer. Hertil giver delrapporten en oversigt over de illegale stoffer på markedet mht. koncentration og indholdsstoffer, herunder de nye misbrugsstoffer på markedet.

Udover undersøgelsesresultaterne, er medtaget:

- Referenceliste
- Tabeloversigt
- Supplerende tabeller

Sundhedsstyrelsen, 9. juni 2021

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Denne delrapport af den samlede beskrivelse af Narkotikasituationen i Danmark indeholder opgørelser fra Rigspolitiets registreringer over antal sigtelser for overtrædelse af narkotikalovgivningen og færdselsloven samt antal og mængde beslag af de forskellige illegale stoffer. Hertil vises resultatet af overvågningen af de illegale stoffer på markedet mht. koncentration og indholdsstoffer, herunder nye psykoaktive stoffer på stofmarkedet.

Hovedresultater og generelle tendenser

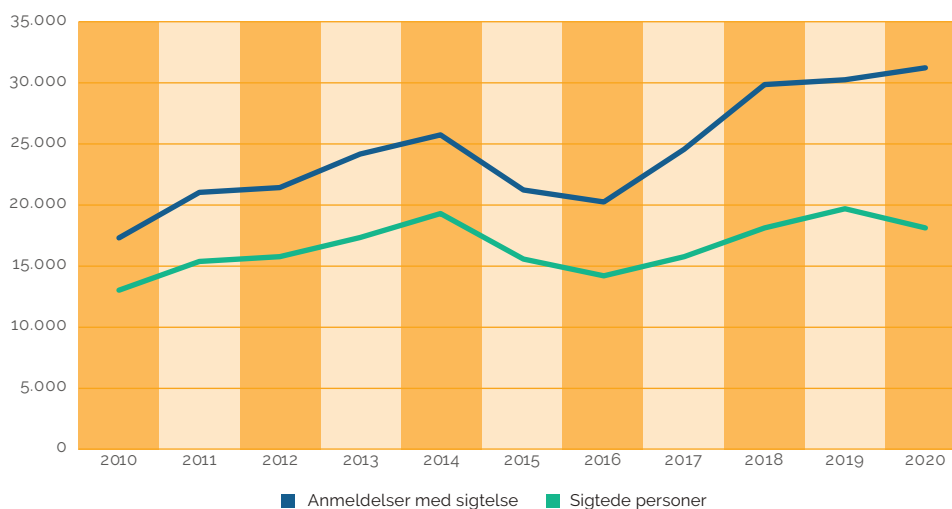
- Der var i 2020 30.460 anmeldelser med én eller flere sigtelser og 18.549 personer sigtede for overtrædelser af narkotikalovgivningen.
- I 2020 beslaglagde politiet, på trods af grænselukninger og restriktioner som følge af COVID-19-pandemien, store mængder narkotika. For enkelte narkotikatypers vedkommende, var der tale om markante stigninger i forhold til tidligere år. Disse stigninger sås i den beslaglagte mængde amfetamin, kokain og hash, hvorimod mængden af den beslaglagte heroin omvendt har været markant faldende.
- Der er ingen indholdsdeklaration på stofferne på markedet, og retskemiske analyser af tabletter, pulver og væsker mv. på markedet viser høje og lave koncentrationer og forskellige stofblandinger. Herudover ses nye psykoaktive stoffer, der løbende bliver omfattet af bekendtgørelsen om euforiserende stoffer.
- I alt blev 46 nye psykoaktive stoffer med misbrugspotentiale indberettet fra EU's medlemslande i 2020, hvilket er lidt færre sammenlignet med 2019 (53) og i 2018 (55). I alt er dog 830 nye psykoaktive stoffer under overvågning i medlemslandene. Til sammenligning var der 350 nye stoffer under overvågning i Europa i 2013.
- Sundhedsstyrelsen vurderer og indstiller løbende nye stoffer til optagelse på bekendtgørelsen over euforiserende stoffer. Fra januar 2020 til juni 2021, er 27 nye misbrugspotentielle stoffer derfor blevet forbudte eller kommet under risikovurdering i Danmark – enten via indstillinger fra Sundhedsstyrelsen, EU-beslutninger eller via gruppevis forbud.
- Kendte stoffer som amfetamin, kokain og heroin svinger i styrke. Herudover er de ofte tilsat forskellige "fyldstoffer", der ydermere kan påvirke sundhedstilstanden hos de personer der indtager stofferne.
- Renheden af det aktive stof MDMA både i ecstasytabletter og krystalliseret form har de seneste år været på det højeste niveau nogensinde målt. Høj renhed kan medføre at risikoen for forgiftninger stiger. Dette skal også ses i sammenhæng med den store variation i renheden, og dermed uforudsigeligheden ved indtag.
- Den gennemsnitlige renhed af de analyserede kokainprøver i 2020 er på 57 pct. Renheden af kokain har de seneste fem år ligget på et historisk højt niveau, og med en gennemsnitlig renhed på mellem 55 og 61 pct. Der observeres en høj andel af helt rene, ufordyndede kokainprøver på brugerniveau. Variationsbredden er ligeledes stor (8-84 pct.), hvilket øger risikoen for forgiftninger.
- Koncentrationen af THC i hash er steget de senere år. En gennemgang af hash i årene fra 2014 viser, at koncentrationen ligger højt og stabilt og med et gennemsnit på 28 pct., hvilket er betydeligt højere end tidligere. Som med andre stoftyper, ses store variationer i renheden af hash med et spænd i THC-koncentrationen i 2020 fra 13-44 pct.

1 Sigtelser for overtrædelser af narkotikalovgivningen

I 2020 registrerede politiet i alt 30.460 anmeldelser med én eller flere sigtelser for overtrædelse af narkotikalovgivningen. Samme år blev 18.549 personer sigtet for overtrædelse af narkotikalovgivningen. Nogle personer blev sigtet for flere forhold af overtrædelser af narkotikalovgivningen.

Udviklingen i antal anmeldelser med én eller flere sigtelser for overtrædelser af narkotikalovgivningen og antal personer, der er blevet sigtet for overtrædelse af narkotikalovgivningen i perioden fra 2010-2020, fremgår af figuren nedenfor.

FIGUR 1.1.1. ANMELDELSER MED SIGTELSE OG ANTAL SIGTEDE PERSONER

Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik, udtræk maj 2021 (upubliceret)

Det er tale om et mindre databrud i 2016, hvorfor der må tages forbehold for sammenligning med tidligere år. Fra 2016 er der tale om en ensretning i udtræk der tilsendes internationale myndigheder (EMCDDA og EUROSTAT), når data om særlige gerningskoder udtrækkes

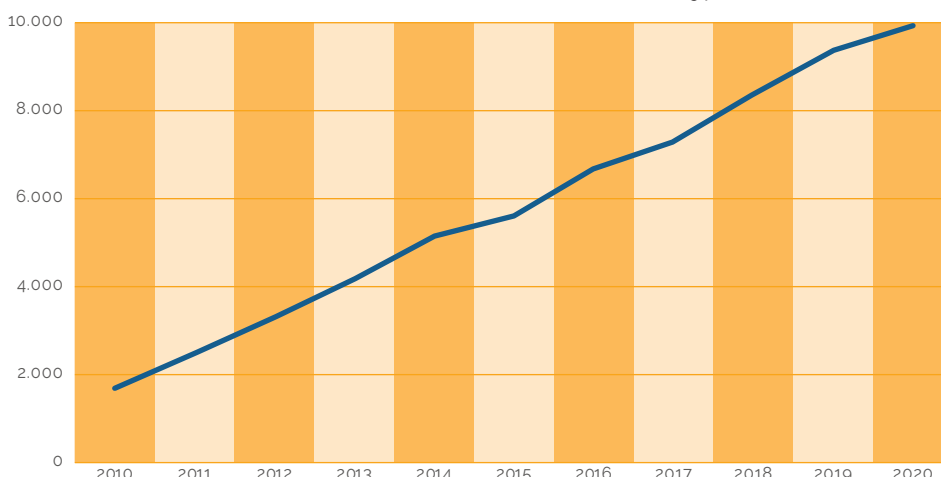
2 Kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer

Den 1. juli 2007 blev der ved en ændring af færdselsloven indført en nultolerance for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, som føreren ikke har indtaget i henhold til en lovlig recept, eller som føreren har indtaget i henhold til, men ikke i overensstemmelse med, en lovlig recept. Efter de nye regler i færdselslovens §54, stk. 1, skal anklagemyndigheden alene bevise, at førerens blod – under eller efter kørslen – indeholdt bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeriet er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. For at øge politiets muligheder for at opdage kørsel under påvirkning af stoffer, blev der med lovændringen endvidere indført en mulighed for, at politiet selv kan gennemføre øjenundersøgelser samt sved- og spytpøver.

Lovændringen har medført en væsentlig stigning i antal sigtelser for overtrædelse af færdselslovens §54, stk. 1. Således er antal sigtelser med alene euforiserende stoffer steget fra 282 i 2007 til 9.983 i 2020. Udviklingen gennem årene er illustreret i figur 1.2.1. nedenunder.

Overtrædelser af færdselslovens §54, stk. 1, straffes som udgangspunkt med bøde. Straffen kan imidlertid i nærmere bestemte tilfælde stige til fængsel i indtil 1 år og 6 måneder.

FIGUR 1.2.1. ANTAL SIGTELSE FOR OVERTRÆDELSE AF FÆRDELSLOVENS § 54. STK. 1

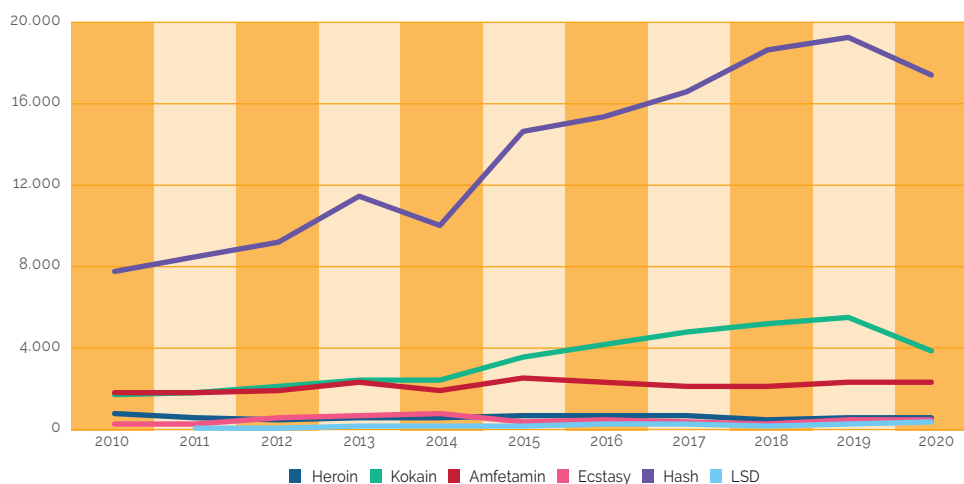

Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik, 2021 (upubliceret)

3 Beslaglæggelser af illegale stoffer

Politi og toldmyndighederne opgør løbende mængden samt antal beslaglæggelser af illegale stoffer, som foretages ved grænserne, lufthavne og havne i forbindelse med større efterforskningssager samt på gadeplan. Oplysninger om beslaglæggelserne indberettes løbende til Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC), som udarbejder og publicerer en årlig statistik.

FIGUR 1.3.1. NARKOTIKABESLAGLÆGGELSER I PÅGÆLDENDE ÅR

Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik, 2021 (upubliceret)

Store dele af verden var i 2020 markant påvirket af COVID-19-pandemien, hvilket i mange lande medførte forskellige typer af restriktioner med blandt andet nedlukning af grænser og begrænsning af den daglige færden. Internationale organisationer og myndigheder i mange lande, herunder også Rigspolitiet i Danmark, havde en forventning om, at restriktionerne rundt omkring i verden også ville påvirke det illegale narkotikamarked. Det var forventet at lukkede grænser ville vanskeliggøre både produktion og smugling af narkotika, hvilket ville medføre et begrænset udbud med stigende priser til følge. Det har efterfølgende vist sig, at restriktionerne ikke påvirkede det illegale narkotikamarked i særlig grad – hverken i Danmark eller i store dele af

Europa. Den samlede beslaglagte mængde af narkotika i Danmark i 2020 indikerer heller ikke, at der samlet set skulle have været et markant faldende udbud af narkotika. Statistikken for 2020 viser markante stigninger i mængden af beslaglagt amfetamin, hash og kokain i forhold til tidligere år, mens mængden af beslaglagt heroin omvendt har været markant faldende.

Der blev i 2020 beslaglagt i alt 539,62 kg amfetamin, hvilket er en markant stigning i forhold til tidligere år og den største mængde de seneste 20 år. Mængden er fordelt på 2.293 beslaglæggelser, hvilket ikke afviger væsentligt fra tidligere år. Det største enkeltbeslag var på omkring 67 kg amfetamin.

Den samlede mængde af ecstasytabletter beslaglagt i 2020 udgjorde ca. 34.000 stk. fordelt på 344 beslaglæggelser. Det er på niveau med 2019, hvor 35.568 stk. blev beslaglagt fordelt på 361 beslaglæggelser. Det største enkeltbeslag var på 18.000 ecstasytabletter i forbindelse med en indsmugling.

Der blev i 2020 beslaglagt lige knap 5.470 kg hash, hvilket er en markant stigning i sammenligning med 2019, men mængden afviger dog ikke væsentligt fra tidligere år. Den samlede mængde er fordelt på 17.464 beslaglæggelser, hvoraf omkring en tredjedel er beslaglagt i København. Største enkeltbeslaglæggelse var på 810 kg hash i Jylland.

Der blev i 2020 kun beslaglagt ca. 8 kg heroin, hvilket er et signifikant fald i forhold til 2019, hvor ca. 46 kg heroin blev beslaglagt. Der er tale om den laveste mængde de seneste 20 år. Modsat andre narkotikatyper skønnes smugling og distribution af heroin, at have været markant påvirket af restriktioner i forbindelse med COVID-19-pandemien. Det største enkeltbeslag var på ca. 1 kg i forbindelse med indsmugling.

Der var i 2020 en markant stigning i mængde af beslaglagt kokain i forhold til 2019. I alt blev ca. 375 kg kokain beslaglagt mod 190 kg i 2019. De 375 kg kokain var fordelt på 3.841 beslaglæggelser, hvilket er et moderat fald i forhold til de 2 foregående år. Omkring halvdelen af den samlede mængde kokain og 30 % af alle kokainbeslaglæggelser, skete i København. Det største enkeltbeslag var på 100 kg kokain i forbindelse med indsmugling.

Der har i 2020 været en markant stigning i beslaglæggelsen af LSD-mærker, idet 6.115 mærker blev beslaglagt fordelt på 261 beslaglæggelser. Langt størstedelen af beslaglæggelserne er sket i forbindelse med Toldstyrelsens kontrol af postforsendelser fra udlandet. Største enkeltbeslag udgjorde 450 mærker.

4 Indholdsstoffer og stofkoncentration

I Danmark undersøges beslaglagte stoffer med henblik på at følge udviklingen af renheden og koncentrationen i stofferne samt følge fremkomsten af nye misbrugsstoffer på markedet. Nedenfor beskrives resultater fra "Gadeplans-projektet", som omhandler forekomst og renhed af de almindeligt forekommende narkotikatyper på brugerniveau, og overvågning af nye psykoaktive stoffer i Danmark, "NPS-projektet" (tabletter, pulver og væsker).

Narkotikahandel på gadeplan

Datamaterialet i Gadeplanprojektet består af små beslaglæggelser fra 5 byer i Danmark (København, Aarhus, Odense, Aalborg og Esbjerg), som afleveres til analyse hos de retskemiske afdelinger. Det skal gøres opmærksom på, at Gadeplanprojektet i 2020 har gennemgået en revidering, og indsamlingen af narkotikabeslag fra politikredsene er foregået ud fra andre kriterier end i tidligere år.

I 2020 er politiets nationale narkotikabeslagstatistik anvendt til beskrivelse af forekomsten af forskellige stoftyper i Danmark. Derudover indsamles og analyseres udvalgte stoftyper fra de fem største byer i landet mhp. en beskrivelse af renhed og tilsætningsstoffer.

I 2020 er hash uden sammenligning det hyppigst beslaglagte illegale euforiserende stof i Danmark, mens kokain er den hyppigst beslaglagte hårde stoftype. De centralstimulerende stoftyper udgør ca. 25 % af politiets beslaglæggelser på landsplan. Forekomsten af kokain har tidligere været koncentreret omkring de større byer, men findes i dag i alle landets politikredse. Omvendt ses amfetamin hyppigere blandt politiets beslaglæggelser udenfor de større byer, København og Aarhus.

I alle år har der været tendens til, at Odense adskiller sig fra de øvrige dele af landet ved at være domineret af den hvide heroin. Den hvide heroin observeres også i de øvrige byer i undersøgelsen, dog ikke i samme omfang som i Odense, hvor 71 % af de analyserede heroinprøver bestod af hvid heroin. Til sammenligning bestod hhv. 92 % og 67 % af heroinprøverne i København og Aarhus af den brune heroin til rygning.

Fra 2014 er der systematisk indsamlet hash i forbindelse med gadeplansprojektet. De indsamlede prøver viser, at THC-koncentrationen i hash i Danmark er høj og stabil, med et gennemsnit på 28 pct. Ligesom for de øvrige stoftyper, observeres en stor variation i THC-koncentrationen med et spænd fra 13 til 44 pct. Der observeres regionale forskelle i kvaliteten, da renheden af hash i Odense er højere end landsgennemsnittet, mens renheden i Aarhus er lavere end landsgennemsnittet målt over en treårig periode. Ældre undersøgelser af THC-koncentrationen i hash i Danmark viser et betydeligt lavere THC-indhold, hvilket indikerer, at THC-koncentrationen i hash har udviklet sig meget igennem årene.

Renheden af de forskellige stoffer fra i Gadeplanprojektets stikprøver ses af nedenstående tabel.

TABEL 1.4.2. RENHED AF ILLEGALE STOFFER PÅ BRUGERPLAN I ÅRENE (MEDIAN AF AKTIVT STOF)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Heroinklorid	41%	46%	40%	32%	32%	32%	32%	31%	31%	30%	42%	34%
Heroinbase	14%	20%	11%	11%	18%	22%	19%	16%	11%	20%	21%	17%
Amfetamin	6%	6%	5%	5%	5%	14%	7%	11%	12%	16%	15%	14%
Kokain	17%	21%	20%	23%	25%	22%	37%	55%	60%	61%	59%	57%
MDMA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74%
THC-koncentration i Hash	-	-	-	-	-	28%	28%	27%	25%	31%	28%	28%

Kilde: Lindholst et al., 2021

Renheden af heroin er varieret gennem årene og ligger nu på hhv. 34 pct. for den hvide heroin og 17 pct. for den brune heroin til rygning. På landsplan var den gennemsnitlige renhed af kokain i 2020 på 57 pct., hvilket er på samme niveau som de senere år, men en signifikant stigning i forhold til årene før 2015, hvor den lå på 20-25 pct. Man skal helt tilbage til årene før 2000 for at finde en tilsvarende kokainkvalitet i Danmark. Variationsintervallet er endvidere meget stort, og går fra 8-84 pct. Renheden i en del af de analyserede kokainprøver de senere år er på niveau med renheden i den kokain der importeres i kokainblokke fra Sydamerika, og viser at en del af den kokain der ender hos slutbrugerne er ufortyndet. Renheden i amfetamin er steget de seneste 5-6 år, og var 14% i 2020.

I alle politikredse findes stoffer af både høj og lav koncentration på markedet samtidigt.

Tilsætnings- og fyldstoffer

Som vist i tabel 1.4.3. nedenunder, indeholder illegale stoffer, der forhandles på gadeplan, også forskellige "fyldstoffer" eller tilsætningsstoffer. Flere af tilsætningsstofferne er aktive lægemidler, der også kan have en virkning på brugeren ved indtagelse.

TABEL 1.4.3. FOREKOMST AF TILSÆTNINGSSTOFFER I HEROINBASE, HEROINKLORID, KOKAIN OG AMFETAMIN I 2019 (RESULTAT SOM PROCENT AF DET TOTALE ANTAL PRØVER AF HVER STOFSTYPER).

	Heroinbase (n=26)	Heroinchlorid (n=16)	Kokain (n=50)	Amfetamin (n=37)	MDMA (n=43)
Kodein	-	-	2	-	-
Koffein	100	100	6	62	2
Kreatin	-	13	10	49	-
Levamisol	-	-	56	-	5
Lidocain	-	-	4	-	-
Paracetamol	100	56	8	-	-
Phenacetin	-	-	14	-	-
Procain	-	-	8	-	-
Dextromethorphan	-	44	-	-	-

Kilde: Lindholst et al., 2021

Blandt andet indeholder alle heroinprøver, undersøgt i 2020, også koffein og de fleste heroinprøver indeholdt også paracetamol. Kokain er den stoftype, som iblandes flest tilsætningsstoffer. Hyppigst forekommer tilsætningsstoffet levamisol (i 56 pct. af prøverne), hvilket er et lægemiddel til behandling af parasitiske ormeinfektioner og påvirker immunforsvaret hos mennesker.

5 Nye psykoaktive stoffer

For at følge med i både de nye stoffer på markedet og hvad pulver, væsker og tabletter, der bl.a. sælges som "ecstasy" på det illegale marked, reelt indeholder, samarbejder Sundhedsstyrelsen med Politiet, Toldstyrelsen og de tre retskemiske afdelinger om en løbende overvågning. Toldstyrelsen kom med i denne overvågning fra 2011, især i erkendelse af at mange nye illegale stoffer i dag kommer til landet via lufthavne og via internationale forsendelser. Hver gang politiet eller Toldstyrelsen beslaglægger tabletter med illegalt udseende eller pulver/væske, der formodes at indeholde et nyere illegalt eller nyt euforiserende stof, sendes det til analyse på en retskemisk afdeling.

Den systematiske overvågning af pulver, væsker og tabletter i Danmark ("Overvågning af nye psykoaktive stoffer i Danmark") vurderes at give et godt overblik over hvilke indholdsstoffer, der findes på markedet herhjemme. Overvågningen giver også hurtig information om nye syntetiske stoffer på det illegale marked, der blandt andet gør myndighederne i stand til at indstille og kontrollere stoffer løbende. Dog skal nævnes, at ikke al narkotika, der florerer på det danske stofmarked, undersøges. Retskemisk Afdeling i Aarhus lavede i 2007 en undersøgelse, der skønnede, at kun 5 pct. af de tabletter, der florerer på det danske marked, beslaglægges og dermed gøres til genstand for mulig retskemisk analyse.

Retskemisk Afdeling i Aarhus sammenfatter resultaterne fra de forskellige retskemiske afdelinger i en samlet halvårs- og årsrapport. Hovedresultater fra årsrapporter for 2020 beskrives nedenfor.

Det uforudsigelige stofmarked

Illegale stoffer har ingen indholdsdeklaration, og der ses mange forskellige aktive stoffer gemt i de tabletter og det pulver, der bl.a. sælges som "ecstasy" og "spice" (syntetiske cannabinoider). Pulveret kan være ganske fint eller mere grovkornet/krystallinsk. Farven varierer, men er ofte hvid, grålig eller brun. Tabletterne har normalt forskelligt udseende, men selv tabletter med samme udseende og logo kan have helt forskelligt indhold. Der er ofte forskel på mængden af aktivt stof (stofkoncentration) i tabletter, der ser ens ud.

I 2020 indsendte politi og Toldstyrelsen henholdsvis 244 sager med pulver/væske og 146 sager med tabletter til undersøgelse på de retskemiske afdelinger, med henblik på at fastslå stoftype og koncentration.

Om tabletterne i overvågningsprojektet kan sammenfattende siges, at der de seneste år er set en større stigning i andelen af tabletter, der indeholder det aktive stof MDMA (ecstasy). I 2020 er der også set nogle meget stærke tabletter indeholdende op til 243 mg MDMA, hvilket er den højeste styrke der foreløbig er observeret på markedet. Også i pulver der analyseres, ses MDMA i stort omfang. Ud af samtlige 244 sager med pulverprøver i 2020, indeholdt 82 svarende til 33 pct. af disse MDMA, og det synes at MDMA både i tabletter og pulver/krystalform efterhånden er veletableret på det illegale stofmarked i Danmark.

Metamfetamin ses efterhånden kun sjældent i Danmark. Derimod består 6 pct. af pulverprøverne af analoger af amfetamin – de såkaldte phenethylaminer. Der er også set en del ketaminprøver og analoge forbindelser til ketamin, såsom 2-HO-PCE og 2-MeO-PCE og 2-Oxo-PCE. Den samlede mængde af prøver indeholdende ketamin og analoger udgjorde 10 pct. i 2020.

Hvor der i tidligere år er set prøver af syntetiske opioider, bl.a. de såkaldte fentanylanaloger (fx ocfentanil, acryloyl- og furanylfentanyl), blev der i 2020 set en anden og ny type syntetisk opioid, stoffet isotazene – både i ét af politiets beslag, såvel som stoffet blev påvist i et dødsfald. Syntetiske opioider er ofte meget potente, og kan være langt stærkere end f.eks. heroin og morfin. I dansk og europæisk sammenhæng er der derfor stort fokus på disse nye stoffer, da de således udgør en særlig risiko for overdosering og heraf dokumenterede fatale forgiftninger.

Igen i 2020 var der en relativt stor del af prøver med syntetiske cathinoner, som i kemisk struktur (og delvis virkning), er en blanding mellem amfetamin/MDMA og cathinon fra Khatplanten. Cathinoner blev påvist i 6 pct. af de undersøgte pulversager i 2020 (7 pct. i 2019).

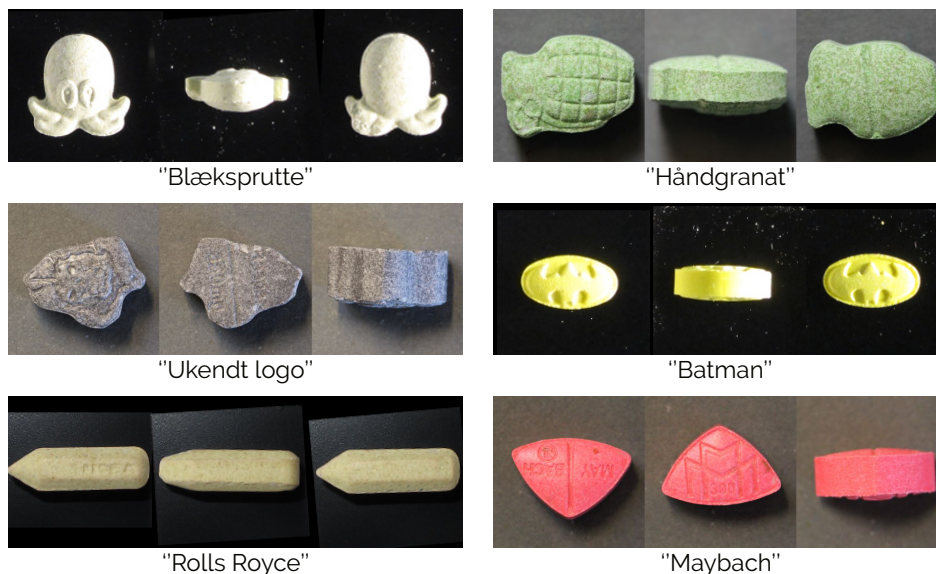
Syntetiske cannabinoider blev fundet i 7 pct. af sagerne i 2020. Det er typisk andre nye analoger end dem man tidligere har observeret, hvilket antyder at der fortsat sker en udvikling i typen af stoffer, der observeres på det illegale stofmarked.

Høj og lav stofkoncentration i de forskellige tabletter i forskellige farver og former

Koncentrationen af de forskellige aktive stoffer i tabletterne varierer voldsomt, hvilket udgør en særlig risiko for forgiftning ved indtagelse. Siden 2001 varierede fx mængden af MDMA i ecstasytabletterne fra mellem 1 til 243 mg. Den højeste dosis på 243 mg blev fundet i 2020 i en grøn tablet med "Håndgranat" som logo.

Gennemsnittet for alle tabletter, der alene indeholder MDMA, var i 2020 på 146 mg, hvilket er en smule over niveauet for 2018 og 2019 (139 og 137 mg).

Analysen viser desuden, at tabletterne med samme logo og form kan have helt forskellige indholdsstoffer og med forskellige koncentrationer af aktivt stof. Hertil kan tilføjes, at der løbende kommer nye varianter af tabletter på markedet, og at gamle forsvinder. Andelen af nye varianter af tabletterne er ca. 50 pct. i løbet af året. Det giver

sig selv, at markedet er uforudsigeligt, og forgiftningsrisikoen er stor.

Nye psykoaktive stoffer undergivet kontrol

Nye euforiserende stoffer bliver løbende undergivet kontrol i Danmark - enten som følge af indstillinger fra FN, EU eller fra Sundhedsstyrelsen. Fra 2019 og frem til juni 2021 har en række af de nye stoffer, der er dukket op på markedet således undergået risikovurderinger og er herefter reguleret. Danmark indførte pr. 1. juli 2012 gruppevis forbud af illegale stoffer. Dette betyder, at en del af de nye stoffer, der kommer til landet, er undergivet kontrol, inden de kommer på markedet. På denne måde er lovgivningen i højere grad end tidligere på forkant med potentielle misbrugsstoffer, der dukker op og kommer til landet.

Følgende enkeltstoffer (fentanyl-analoger) blev omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden 28. juni 2020.

Designer-benzodiazepiner:

- Flualprazolam
- Norflurazepam
- 3-hydroxyphenazepam
- Fluclotizolam
- Flunitrazolam
- Meclonazepam

Phenidatlignende stoffer:

- 3,4 -Dichlormethylphenidat
- Isopropylphenidat
- Propylphenidat
- 4-Flourethylphenidat
- 4-flourmethylphenidat (4F-MPH)
- Ethylnaphtidat (HDEP-28)
- 4-methylmethylphenidat (4Me-TMP)
- Methylnaphtidat (HDMP-28)

Phencyclidinlignende stoffer:

- 3-MeO-PcMo
- 2-Oxo-PCE

- 2-Oxo-PCM
- 2F-2-Oxo-PCM
- 3-MeO-PCE
- 3-OH-PCP

Følgende enkeltstoffer (syntetiske opioider, benzimidazoler) blev omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden 14.3. 2021:

- Isotonitazen
- Protonitazen
- Metonitazen
- Metodesnitazen
- Etodesnitazen
- Fluonitazen
- Borphin

Nye psykoaktive stoffer i Europa

Den danske overvågning af nye psykoaktive stoffer, er en del af et større Early-Warning-System om overvågning og indberetning af nye psykoaktive stoffer i hele EU, som på europæisk plan koordineres af det europæiske narkotikaovervågningscenter, EMCDDA samt EUROPOL. Der er tale om et intenst overvågnings- og informationsudvekslingssystem af nye potentielle misbrugsstoffer, der ofte viser sig at ligne allerede kendte og regulerede stoffer mht. virkning og skaderisici. Stofferne handles og distribueres mellem landene typisk via internettet og heraf internationale postforsendelser.

På europæisk plan foretager EMCDDA risikovurderinger af nogle af stofferne, der kan ende op i beslutning om forbud i medlemsstaterne, men medlemslandene har også mulighed for at foretage risikovurderinger nationalt, som kan betyde at stofferne indstilles forbudte og hermed reguleres. Som beskrevet i afsnittet ovenfor bliver nye stoffer således løbende tilføjet bekendtgørelsen om forbudte euforiserende stoffer, enten via FN, fra europæiske påbud eller ud fra indstillinger med baggrund i en risikovurdering foretaget af Sundhedsstyrelsen.

Frem til 2014 var det tale om en markant stigning i antal indberetninger af disse nye stoffer fra medlemslandene i EU. Herefter er det årlige antal faldet. I alt blev 46 nye psykoaktive stoffer med misbrugspotentiale indberettet fra medlemslandene i 2020, hvilket er lidt færre end i 2019 (53) og i 2018 (55). Ved udgangen af 2020, er i alt 830 nye psykoaktive stoffer under overvågning i medlemslandene. Til sammenligning var der 350 nye stoffer under overvågning i Europa i 2013.

Der henvises til EMCDDA's hjemmeside mht. udviklingen i type og antal af nye psykoaktive stoffer på europæisk plan. www.emcdda.europa.eu

Referenceliste

Aarhus Universitet (2018). Illegale stoffer i Danmark. Årsrapport 2017.

Lov om euforiserende stoffer (2011). BEK nr. 557 af 31. maj 2011. Bekendtgørelse om euforiserende stoffer. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=137169>.

Lindholst, C., Nielsen, E., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Breum Müller, I., Findal Andreasen, M., Johannsen, M. (2007). Narkotika på Gadeplan 2006. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Nielsen, E., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Breum Müller, I., Findal Andreasen, M., Johannsen, M. (2008). Narkotika på Gadeplan 2007. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Breum Müller, I., Rollmann, D., Kastorp, G., Johannsen, M., Nielsen, E. (2009). Narkotika på Gadeplan 2008. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Breum Müller, I., Rollmann, D., Kastorp G., Johannsen, M., Nielsen, E. (2010). Narkotika på Gadeplan 2009. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Lindal, L., Kastorp, G., Nielsen, B. (2011). Narkotika på Gadeplan 2010. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2011.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Nielsen, B. Lindholst, et al. (2012). Narkotika på Gadeplan 2011. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2012.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Nielsen, B. (2013). Narkotika på Gadeplan 2012. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2013.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2015). Narkotika på Gadeplan 2014. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2016). Narkotika på Gadeplan 2015. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2017). Narkotika på Gadeplan 2016. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2018). Narkotika på Gadeplan 2017. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2019). Narkotika på Gadeplan 2018. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2020). Narkotika på Gadeplan 2019. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Rigspolitiet (2021).

Sundhedsstyrelsen (2018). Illegale stoffer i Danmark - Overvågning af nye psykoaktive stoffer i Danmark, Årsrapport 2018

Tabeloversigt

Tabel 1.1.1. Anmeldelser med sigtelser og antal sigtede personer

Tabel 1.3.1. Narkotikabeslaglæggelser i pågældende år

Tabel 1.4.1. Fordeling imellem heroinbase og heroinklorid i pågældende år

Tabel 1.4.2. Renhed af illegale stoffer på brugerplan i årene (median af aktivt stof)

Tabel 1.4.3. Forekomst af tilsætningsstoffer i heroinbase, heroinklorid, kokain, MDMA og amfetamin (Resultat som procent af det totale antal prøver af hver stoftype)

Figuroversigt

Figur 1.1.1. Anmeldelser med sigtelser og antal sigtede personer

Figur 1.2.1. Antal sigtelser for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1

Figur 1.3.1. Narkotikabeslaglæggelser i pågældende år

Supplerende tabeller

TABEL 1.1.1. ANMELDELSER MED SIGTELSE OG ANTAL SIGTEDE PERSONER

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Anmeldelser med sigtelse	21.498	24.058	25.562	21.361	20.539	24.394	21.361	20.539	24.394	29.228	29.603	30.460
Sigtede personer	16.401	17.865	19.522	16.160	14.823	16.287	16.160	14.823	16.287	18.536	19.852	18.549

Kilde: Rigspolitiet, 2021

TABEL 1.3.1. NARKOTIKABESLAGLÆGGELSER I PÅGÆLDENDE ÅR

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Heroin , kg	36,6	40,6	13,7	13,0	28,9	15,1	15,9	37,6	45,9	7,85
antal beslag	488	430	497	447	571	568	561	427	505	506
Kokain , kg	42,9	42,1	680,9	90,0	547,6	118,8	150,7	56,2	190,1	374,7
antal beslag	1.777	2.056	2.346	2.346	3.470	4.115	4.786	5.149	5.477	3.841
Amfetamin , kg	240,3	301,5	287,8	292,0	189,8	345,3	314,4	378,4	214,4	539,6
antal beslag	1.757	1.793	2.232	1.787	1.720	2.205	2.008	2.068	2.207	2.293
Ecstasy , stk.	16.042	72.654	7.046	54.690	70.244	13.810	2.731,47	18.300	35.568	33.986
antal beslag	209	523	592	688	329	346	6308	209	361	344
LSD , doser	1.003	194	1.238	1.667	1.720	1.775	4.336	1.552	2.234	6.115
antal beslag	20	18	98	71	104	144	163	108	131	261
Hash , kg	2.326	1.334	3.292	2.211	3.619	3.817	6.637	8.956	2.399	5.469,7
antal beslag	8.499	9.239	11.440	9.988	14.680	15.364	16.678	18.715	19.312	17.464

Kilde: Rigspolitiet, 2021

Kilde: Lindholst et al. 2020

* Ecstasy blev ekskluderet fra "Gadeplanprojektet" fra 2003, og overvåges nu selvstændigt. Dog er der i projektet i 2015 og herefter medtaget MDMA i pulverform.

**Forekomsten af prøver med ren metamfetamin blev tydeligt i projektet fra 2002, og står derfor herefter i en kategori for sig i tabellen. Metamfetamin forekommer sjældent og sporadisk i de tidligere år og er indeholdt i kategorien "andre euforiserende/stofblandinger indtil 2003. I den sidstnævnte kategori for hele perioden er endvidere indeholdt de prøver, hvor metamfetamin optræder i kombination med andre stoffer

TABEL 1.4.1. FORDELING IMELLEM HEROINBASE OG HEROINKLORID I PÅGÆLDENDE ÅR

	2010 (n=195)	2011 (n=43)	2012 (n=31)	2013 (n=21)	2014 (n=23)	2015 (n=25)	2016 (n=21)	2017 (n=13)	2018 (n=12)	2019 (n=15)	2020 (n=42)
Heroinbase	64%	58%	42%	62%	65%	52%	38%	62%	67%	47%	62%
Heroinklorid	36%	42%	58%	38%	35%	48%	62%	38%	33%	53%	38%

Kilde: Lindholst et al. 2021

